

תאריך עדכון: 07.06.2021

שם מחלקה: תלמוד

שם ומספר הקורס: בשבילי האגדה – עיון במדרשי חז"ל

09-1077-01

שם הקורס באנגלית: In the Path of the Aggadah - Analyses of the
Midrashim of the Sages

שם המרצה: ד"ר ארנון עצמון

סוג הקורס: שיעור היברידי

היקף שעות: 2 ש"ש

סמסטר: שנתי

שנת לימודים: תשפ"ב

אתר הקורס באינטרנט: lemida.biu.ac.il

https://courses.campus.gov.il/courses/coursev1:BIU+ACD_BIU_0109434x+1_2021/info

א. מטרת הקורס ותוצרי למידה:

מטרת הקורס:

הקורס עוסק במדרשי האגדה של חז"ל ובאופן שהם מעצבים מחדש את הסיפור המקראי.

תוצרי למידה:

- היכרות בסיסית עם מדרשי האגדה.
- מפגש עם כלי מחקר בסיסיים המקובלים בתחום.
- רכישת יכולת להתמודדות בלתי אמצעית עם תכנים במדרשים אלו.

ב. תוכן הקורס:

רציונל, נושאים:

הקורס עוסק במדרשי האגדה של חז"ל ובאופן שהם מעצבים מחדש את הסיפור המקראי. במסגרת זו יילמדו טקסטים מספרות המדרש וינתחו באמצעות כלי המחקר המקובלים בתחום.

מהלך השיעורים:

הקורס משלב לסירוגין יחידות הוראה פרונטליות רגילות עם יחידות דיגיטליות של לימוד עצמי, במתכונת של בערך שבוע-שבוע. גם במתכונת הפרונטלית תתאפשר למידה בזום.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

כל שיעור כולל שתי הרצאות – הרצאה פרונטלית ויחידת לימוד דיגיטלית, סה"כ 26 הרצאות:

מס'	נושא השיעור	קריאה נדרשת והערות
1.	הרצאה פרונטלית – מבוא מתודולוגי כללי: מה בין מקרא לחז"ל, מסגרת היסטורית, מושגים ספרותיים. התנסות ראשונית של קריאת טקסט מקראי ופרשנות חז"ל עליו: מעשה קין והבל – בראשית ד ח (ויאמר קין אל הבל אחיו) + תרגום השבעים; ספר היובלים ד מהדורת כנה ורמן, עמ' 194; קדמוניות היהודים א שורה 52	מאק, חננאל, מדרש האגדה, תל-אביב תשמ"ט, עמ' 9-18. שנאן, אביגדור, עולמה של ספרות האגדה, תל-אביב תשמ"ז, עמ' 77-81. פרנקל, יונה, "בין מדרש לפרשנות", בתוך: חכמת לב: עולם של חז"ל, עורך: יוסף הקר, ירושלים, תשע"ז, עמ' 13-23.
2.	יחידה דיגיטלית 1 – פרשת קין והבל במדרש בראשית רבה כב: ז-ח מהדורת תיאודור-אלבק, עמ' 213	אררט, ניסן, "סיפור קין והבל", בית מקרא 30 ב (תשמ"ה), עמ' 312-321.
3.	הרצאה פרונטלית – פרשת קין והבל במדרש המאוחר - תרגום המיוחס ליונתן; מדרש בראשית רבה כב: ז-ח מהדורת תיאודור-אלבק, עמ' 213; מדרש תנחומא משפטים יג.	אזולאוס, יעקב, "מה אמר קין להבל? עיון בפרשנות המסורתית", בית מקרא, נט/א (תשע"ד), עמ' 5-18.
4.	הרצאה פרונטלית – פרשת קין והבל במדרש פרקי דר' אליעזר כא.	אופנהיימר, בנימין, "קין והבל: גלגולו של המוטיב מן המזרח הקדמון, דרך המקרא ועד לספרות האגדה ולספרי אבות הכנסייה", ספר הזכרון לגדליהו אלון, ת"א, תש"ל, עמ' 68-27.
5.	יחידה דיגיטלית 2 – הבחירה באברהם אבינו במקרא ובספרות הקדומה: קריאה בבראשית יב א-ה; יהושע כד ב-ג; ספר היובלים; קדמוניות היהודים; פרשת בחירת אברהם במדרש בראשית רבה לח: א; בראשית רבה מב: ח; בראשית רבה סא: א; בראשית רבה צה: ב;	חמיאל, חיים, "לנושא הבחירה כאברהם", בית מקרא 39 (תשנ"ד), עמ' 133-140.
6.	הרצאה פרונטלית – בחירת אברהם בספרות התנחומא-ילמדנו – תנחומא בובר, תזריע ז;	פלג, יצחק, "אני ה' אשר הוצאתיך מאור כשדים..." (בראשית טו 7): מי הוציא את אברהם מאור כשדים - ה' או

תרח"ץ, מועד; שנתון למדעי היהדות יז (תשס"ז), עמ' 22-40		
טוהר, ורד, אברהם בכבשן האש: מרד בעולם פגאני, רמת-גן: אוניברסיטת בר-אילן, תש"ע.	7.	הרצאה פרונטלית – בחירת אברהם במדרש המאוחר - תרגום המיוחס ליונתן; פרקי דרבי אליעזר כז.
פרקי דרבי אליעזר – אלבוים, יעקב, "עוד על אגדות העקדה", מחקרי ירושלים בספרות עברית, ט (תשמ"ו), עמ' 341-356. Niehoff, Maren, "The return of myth in Genesis Rabbah on the Akeda," Journal of Jewish Studies 46 (1995) 69-87.	8.	יחידה דיגיטלית 3 – יצחק הצבר הראשון במקרא, ובפרשנות הקדומה. מדרש בראשית רבה סב: ד, מהדורת תיאודור-אלבק עמ' 675; בראשית רבה נו: ד (עמ' 599)
ברגמן, מרק, "לראות עם החכמים: מדרש כהדמיה באגדות העקדה", בתוך: כתבור בהרים; מחקרים בתורה שבעל פה מוגשים לפרופסור יוסף תבורי. בעריכת ארנון עצמון וצור שפיר, אלון שבות: תבונות, תשע"ג, עמ' 261-278	9.	הרצאה פרונטלית - יצחק הצבר הראשון במדרש פסיקתא דרב כהנא כג: א; ;
אלבוים, יעקב, "כמה ברכות מתפלל אדם בכל יום" (תנחומא בובר וירא א-ה): עיון בדרכי עיצובה של דרשה תנחומאית", כנסת עזרא: ספרות וחיים בבית הכנסת, אסופת מאמרים מוגשת לעזרא פליישר (בעריכת ש' אליצור ואחרים), ירושלים תשנ"ה, עמ' 149-167 Elbaum, Yaakov, "From Sermon to Story: The Transformation of the Akedah," Prooftexts (1986), pp. 97-116.	10.	הרצאה פרונטלית - יצחק הצבר הראשון במדרש המאוחר - שמות רבה א; מדרש תנחומא (בובר) תולדות ו; תנחומא (בובר) וירא מב; מדרש תנחומא, וירא כב;
גרינשפן, יהודה, "הולדת יעקב	11.	יחידה דיגיטלית 4 – יעקב הוא ישראל, במקרא

<p>באגדה", בתוך: עוד זאת ליהודה, ירושלים: שלם, תשנ"ד, עמ' 51-75. מ"צ סגל, "השמות יעקב וישראל בספר בראשית", תרביץ 9 (תרצ"ח) עמ' 243-256</p>	<p>ובפרשנות הקדומה. בראשית כה כב-כג (ויתרוצצו הבנים); ובמדרש בראשית רבה סג ו: (עמ' 682); סג ח: (עמ' 687); בראשית כז: לג-לו; בראשית רבה סה יח (עמ' 730); בראשית רבה סז ד: (עמ' 757); בראשית רבה ע: יט (עמ' 819); בראשית לב כג-לג; בראשית רבה עח: ג (עמ' 921).</p>	
<p>מיליקובסקי, חיים, "מדרש האגדה – מציאות או מטאפורה", מחניים 7 (תשנ"ד), עמ' 37-34 פרנקל, יונה, "בין מדרש לפרשנות", בתוך: חכמת לב: עולמם של חז"ל, עורך: יוסף הקר, ירושלים, תשע"ז, עמ' 13-23.</p>	<p>12. הרצאה פרונטלית – "יעקב הוא ישראל, במדרש המאוחר ובתלמוד הבבלי, מסכת תענית דף ה עמוד ב; מסכת פסחים פח ע"א; ומסכת ברכות דף כו עמוד ב.</p>	
<p>מיליקובסקי, חיים, "עונשו של יעקב – עיון בדרכי עריכתו של מדרש תנחומא", בר-אילן, יח-יט (תשמ"א), עמ' 144-149.</p>	<p>13. יחידה דיגיטלית 5 – לידתו של עם ישראל במצרים במקרא ובפרשנות הקדומה. שמות א א (ואלה שמות בני ישראל); ובמדרש שמות רבה א; מדרש תהלים קז ב; מכילתא דרבי ישמעאל, ויהי בשלח ד.</p>	
<p>וייזר, אשר, "משה בבית פרעה", מחניים, קטז (תשכ"ז), עמ' 148-155.</p>	<p>14. הרצאה פרונטלית – לידתו של עם ישראל במצרים – על פי מדרש פסיקתא דרב כהנא ה: יג;</p>	
<p>שנאן, אביגדור, "לידתו של משה רבנו בראי ספרות חז"ל", רימונים 5 (תשנ"ז), עמ' 4-7.</p>	<p>15. הרצאה פרונטלית – לידתו של עם ישראל במצרים – על פי המדרש המאוחר והתלמוד הבבלי, סוטה יב ע"א; שמות יב א-ב.</p>	
<p>הירשמן, מנחם, תורה לכל באי העולם: זרם אוניברסלי בספרות התנאים ויחסו לחכמת העמים, רעננה: הקיבוץ המאוחד, תשנ"ט, עמ' 38-42. כשר, רימון, "ריב ההרים במתן תורה - לגלגולן של מסורות אגדה על פי התרגומים הארמיים", סיני עט (תשל"ו), עמ' 14-25</p>	<p>16. יחידה דיגיטלית 6 – מעמד הר סיני במקרא ובפרשנות הקדומה. שמות יט א (ויהי בחדש השלישי); משנה תענית ד: ח: (ביום חתונתו זו מתן תורה); מכילתא דר' ישמעאל, ויהי בשלח, א (דרך המדבר); מכילתא דר"י ישמעאל, בחדש השלישי, א (מקום הפקר); ספרא אחרי מות ח: יג (גוי שלומד תורה ככ"ג); ספרי דברים שמג (ה' מסיני בא); תוספתא מגילה ג: ה, עמ' 354 (ויש אומרים בחדש השלישי).</p>	
<p>אופנהיימר, בנימין, "מעמד הר סיני, הנבואה ובחירת ישראל בפולמוס חז"ל", מולד ח</p>	<p>17. הרצאה פרונטלית – מעמד הר סיני במדרש פסיקתא דרב כהנא יב: יא (תהליך החיזור אחר העלמה); פסיקתא דרב כהנא יב: א, עמ' 202 (חג מתן תורה).</p>	

<p>(תש"ס), עמ' 91-110 Brooke, George J, "Moving mountains: from Sinai to Jerusalem," in: The Significance of Sinai, Eds. George J. Brooke, Hindy Najman and Loren T. Stuckenbruck, Leiden: Brill, 2008, pp. 73-89</p>	<p>במדרש המאוחר, מדרש תנחומא יתרו ט.</p>	
	<p>יחידה דיגיטלית 7 – הכניסה לארץ כנען במקרא ובפרשנות הקדומה. בראשית רבא לט ; ספרי דברים עקב לו ; מדרש תהלים צ ה</p>	<p>18.</p>
<p>מרגליות משולם, "חטא משה ואהרן במי מריבה (במדבר כ', א—ג)", בית מקרא יט (תשל"ד), עמ' 374–400.</p>	<p>הרצאה פרונטלית – הכניסה לארץ במדרש המאוחר. במדבר רבה שלח טז, יז ג; תנחומא (בובר) קדושים י ; דברים רבה פרשה ט סימן ט</p>	<p>19.</p>
<p>רגב, איל, "זבחי צדק: הביקור במקדש והבאת קרבן כחוויה דתית במזמורי תהלים", תרביץ עג,ג (תשס"ד), עמ' 386–365.</p>	<p>יחידה דיגיטלית 8 – מעם לממלכה (מציון נברא העולם ; מלכות דוד ; בחירת ירושלים)</p>	<p>20.</p>
<p>בן אליהו, אייל, "מייהודה" ליישראל - טריטוריה וזהות לאומית", ציון (תש"ע), עמ' 127-151. אררט, ניסן, "עזרא ופועלו במקורות המקראיים והבתר-מקראיים", בית מקרא יז (תשל"ב), עמ' 492-451.</p>	<p>הרצאה פרונטלית – תלמוד בבלי, עבודה זרה כה ע"א ; תלמוד בבלי יומא יב ע"א ; שמות רבה בא טז : ד ; בראשית רבה צז י ; מדרש תהלים א :ב ; מדרש תהלים כד :י ; רות רבה ד :ג ;</p>	<p>21.</p>
<p>בן שחר, מאיר, "שיבת ציון בספרות חז"ל : בין ארץ ישראל לבבל ובין עבר להווה", ציון עט, א (תשע"ד), עמ' 19-51.</p>	<p>יחידה דיגיטלית 9 - חורבן, גלות וגאולה</p>	<p>22.</p>
<p>אורבך, א"א, "כורש והכרזתו בעיני חז"ל", דברי הקונגרס העולמי למדעי היהדות, ג (תשכ"א), עמ' 36-38.</p>	<p>הרצאה פרונטלית - ויקרא רבה י ; פסיקתא רבתי פיסקה כו ; תלמוד בבלי, ברכות נז ע"ב ; פסיקתא דרב כהנא יד :ג ; מדרש איכה רבה, פתיחתא כד ; תלמוד בבלי ברכות ל ע"ב</p>	<p>23.</p>

ד. חובות / דרישות / מטלות:

- בקורס זה יש חובת נוכחות בהרצאות הפרונטליות (בכיתה או בזום), שתיבדק מדי שיעור. תלמיד שייעדר מעל ארבע הרצאות במשך שני הסמסטרים ללא סיבה מוצדקת לא יורשה לגשת לבחינה המסכמת או להגיש עבודה, ולא יקבל ציון בקורס.
- למידה עצמאית (כולל מענה על מטלות החזרה) של היחידות הדיגיטליות.
- הגשת מטלות הרחבה.
- מבחן.

ה. מרכיבי הציון הסופי:

הציון הסופי מורכב משני מרכיבים:

- ציון מטלות דיגיטליות ומטלות הרחבה – 20% ;
- ציון מבחן בסוף הקורס – 80%.

ו. ביבליוגרפיה:

1. אורבך, א"א, חז"ל: פרקי אמונות ודעות, ירושלים: מאגנס, תשנ"ח, עמ' 281-283.
2. אלבוים, יעקב, "כמה ברכות מתפלל אדם בכל יום" (תנחומא בובר וירא א-ה): עיון בדרכי עיצובה של דרשה תנחומאית", כנסת עזרא: ספרות וחיים בבית הכנסת, אסופת מאמרים מוגשת לעזרא פליישר (בעריכת ש' אליצור ואחרים), ירושלים תשנ"ה, עמ' 149-167.
3. אלבק, חנוך, "ספר היובלות וההלכה", מדעי היהדות 45 [תשסח] 3-48.
4. אלבק, חנוך, מבוא לבראשית רבה, ירושלים תשכ"ה (מהדורה שנייה), ג, עמ' 11-19.
5. אמינוף, עירית, עשו אחי אבי אדום ורומי: עיון במקורות התלמוד והמדרש של ארץ ישראל בתקופת התנאים והאמוראים, ירושלים: ראובן מס, תשע"ה, עמ' 36-42.
6. אררט, ניסן, "סיפור קין והבל", בית מקרא 30 ב (תשמ"ה), עמ' 312-321.
7. אופנהיימר, בנימין, "קין והבל: גלגולו של המוטיב מן המזרח הקדמון, דרך המקרא ועד לספרות האגדה ולספרי אבות הכנסייה", ספר הזכרון לגדליהו אלון, ת"א, תש"ל, עמ' 27-68*.
8. בן אליהו, אייל, "מ"יהודה" לישראל - טריטוריה וזהות לאומית", ציון (תש"ע), עמ' 127-151.
9. ברגמן, מרק, "לביקורת הנוסח של מדרשי תנחומא-ילמדנו", תרביץ, נד (תשמ"ה), עמ' 288-292.

10. ברגמן, מרק, "עדי נוסח של מדרשי תנחומא-ילמדנו", דברי הקונגרס העולמי התשיעי למדעי היהדות, ג, ירושלים תשמ"ו, עמ' 49–56.
11. ברגמן, מרק, "מסורות ומקורות קדומים במדרשי תנחומא-ילמדנו", תרביץ, ס (תשנ"א), עמ' 269–274.
12. ברגמן, מרק, "רבדי יצירה ועריכה במדרשי תנחומא-ילמדנו ע"פ ניתוח של פסיקה נבחרת", קעמ"י, יג, ירושלים תש"ן, עמ' 117–124.
13. גוטמן, י, "הספרות היהודית-הלניסטית א תשי"ז, עמ' 11 ואילך.
14. גולדברג, א', "סדר הפתיחות במדרשי תנחומא-ילמדנו", ספר הזכרון לרבי שאול ליברמן, ירושלים תש"ן, עמ' 1–20.
15. גלעד, ח', "סיפור קין והבל כפשוטו", בית מקרא 29 א (תשמ"ד), עמ' 14-28*.
16. דנאי, שפרה, "האשה בספור המקראי ובאגדות חז"ל, בבראשית רבה ובתלמוד: כיצד נתן ללמוד על יחס חז"ל לאשה מתוך יחסם לדמיות המקראיות, חוה שרה ודבורה, דיסרטציה (מ.א.), אוניברסיטת תל-אביב, 1987.
17. היינימן, יוסף, אגדות ותולדותיהן, ירושלים תשל"ד, עמ' 49-55*.
18. היינימן, יוסף. "מסורות פרשניות קדומות באגדה ובתרגומים", תרביץ לה (תשכו) עמ' 84–94.
19. היינימן, יוסף, "מבנהו וחלוקתו של מדרש בראשית רבה", בר-אילן, ט (תשל"ב), עמ' 279–289.
20. הירשמן, מנחם, תורה לכל באי העולם: זרם אוניברסלי בספרות התנאים ויחסו לחכמת העמים, רעננה: הקיבוץ המאוחד, תשנ"ט, עמ' 38–42.
21. הלוי, א"א, שערי האגדה, ת"א תשמ"ב, עמ' 15–12.
22. זהר, נעם, "דמותו של אברהם וקולה של שרה במדרש בראשית רבה", אברהם אבי המאמינים (תשס"ב) 71-85.
23. חמיאל, חיים, "לנושא הבחירה כאברהם", בית מקרא 39 (תשנ"ד), עמ' 133-140.
24. טוהר, ורד, אברהם בכבשן האש: מרד בעולם פגאני, רמת-גן: אוניברסיטת בר-אילן, תש"ע.
25. יסיף, ע', סיפור העם העברי, ירושלים, תשנ"ד, עמ' 95-98.
26. כהן, גבריאל חיים, "רחל ולאה: האישה כרעיה והאישה כאם", על הפרק 16 (תשנט) 58-66*.
27. ליבוביץ, נ', עיונים בספר בראשית, ירושלים, תשכ"ז, עמ' 28-29.
28. מאיר, עפרה, "הסיפור ה'דרשני' במדרש קדום ומאוחר", סיני, פו (תש"ס), עמ' רמו–רסו.
29. מאיר, עפרה, "נוסחאות פתיחה של הסיפור הדרשני בבראשית רבה", קעמ"י, ט/ג (ירושלים תשמ"ו), עמ' 37–42.
30. מאיר, ע', הסיפור הדרשני בבראשית רבה, הקיבוץ המאוחד 1987.
31. מאיר, עפרה, "גן בעדן – הערות לאופן העריכה של בראשית רבה", דפים למחקר בספרות, 5/6 (תשמ"ט), עמ' 309–330.
32. מאיר, עפרה, "עקרון החלוקה לפרשות בבראשית רבה", קעמ"י, יג/א, ירושלים תש"ן, עמ' 101–108.

33. מאיר, עפרה, "מעשה העריכה בבראשית רבה ובוויקרא רבה", תעודה, יא (תשנ"ו), עמ' 90-61
34. מיליקובסקי, חיים, "מדרש האגדה – מציאות או מטאפורה", מחניים 7 (תשנ"ד), עמ' 37-34
35. מיליקובסקי, חיים, "עונשו של יעקב – עיון בדרכי עריכתו של מדרש תנחומא", בר-אילן, יח-יט (תשמ"א), עמ' 149-144.
36. פרנקל, יונה, "בין מדרש לפרשנות", בתוך: חכמת לב: עולמם של חז"ל, עורך: יוסף הקר, ירושלים, תשע"ז, עמ' 23-13.
37. קוסמן, אדמיאל, "האשה כיצלע' של הגבר: על פרשנות המקרא והשלכותיה הרעיוניות והמעשיות על מעמד האשה באגדה ובהלכה", בתוך: החיים כמדרש (2004) 168-183
38. קרא-איונוב קניאל, רות, "חוח, איילה ונחש - עלילות אחרית וראשית, מיתוס ומגדר", קבלה 21 (תשע) 255-309
39. רגב, איל, "זבחי צדק: הביקור במקדש והבאת קרבן כחוויה דתית במזמורי תהלים", תרביץ עג,ג (תשס"ד), עמ' 386-365.
40. שמש, יעל, "דמותה של רחל: מרעיה אהובה לאם האומה", עיוני מקרא ופרשנות ט (תשסט) 110-81
41. שנאן, אביגדור, "חוח וחויא: על האישה והנחש בפרדס האגדה", בתוך: מגוון דעות והשקפות בתרבות ישראל ח (תשנח) 49-65 *
42. שנאן, אביגדור, "בין מדרש לתרגום: על תרגום התורה המיוחס ליונתן ומדרש פרקי דרבי אליעזר", תעודה, יא (תשנ"ו), עמ' 244-231
43. תבורי, יוסף, מועדי ישראל בתקופת המשנה והתלמוד, ירושלים: מאגנס, תש"ס, עמ' 154-151.
44. Amaru, Betsy Halpern, "The portrait of Sarah in Jubilees," *Jewish Studies in a New Europe* (1998) 336-348
45. Bakhos, Carol, The family of Abraham: *Jewish, Christian, and Muslim interpretations*, Cambridge, Ma.: Harvard University Press, 2014, pp. 80-105
46. Boyarin, Daniel, "Different Eves: myths of female origins and the discourse of married sex," in: *Carnal Israel* (1993) 77-106
47. Barth, Louis, "Genesis 15 and the Problems of Abraham's Seventh Trial", *Let Your Colleagues Praise You: Studies in Memory of Stanley Gevitz* (=MAARAV, 7-8)
48. Blidstein, Gerald J., *In the rabbis' garden: Adam and Eve in the midrash*, Northvale, N.J.: Aronson, 1997
49. Daube, David, *The New Testament and Rabbinic Judaism*, London: University Athlone Press, 1956, pp. 326-327. of London,
50. Dimant, Devorah Noah in early Jewish literature *Biblical Figures Outside the Bible* (1998) 123-150*

- Elbaum, Yaakov, "From Sermon to Story: The Transformation of the .51
Akedah." Prooftexts, (1986), pp. 97-116.
- Feldman, Louis H., "Abraham the Greek Philosopher in Josephus", Trans. of .52
156.—American Philological Society, 99 (1968), pp. 143
- Feldman, Louis H., Abraham. Josephus's Interpretation of the Bible (1998) 223- .53
289
- Henshke, David, "The Lord Brought Us Forth from Egypt: On the Absence of .54
Moses in the Passover Haggadah", *AJS Review* 31.1 (2007), pp. 61-73
- Koltun-Fromm, Naomi, "Aphrahat and rabbis on Noah's righteousness in light .55
of the Jewish-Christian polemic," *The Book of Genesis in Jewish and Oriental
Christian Interpretation* (1997) 57-71
- Kugel, James L., *The Bible as it was*, Cambridge: Harvard University Press, .56
1997, pp. 143-144
- Lachs, Samuel Tobias, "The Pandora-Eve motif in rabbinic literature," *Harvard .57
Theological Review* 67,3 (1974) 341-345
- Porton, Gary G., "How the rabbis imagined Sarah: a preliminary study of the .58
feminine in Genesis Rabbah," *A Legacy of Learning* (2014) 192-209
- Tohar, Vered, "Abraham and Sarah in Egypt (Genesis 12:10-20): sexual .59
transgressions as apologetic interpretations in post-biblical Jewish sources,"
Women in Judaism 10,1 (2013) 14 pp.

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים.

1. מאק, חננאל, מדרש האגדה, תל-אביב תשמ"ט, עמ' 9-18.
2. מאיר, עפרה, הסיפור הדרשני בבראשית רבה, תל-אביב, תשמ"ז, עמ' 11-42*.
3. שנאן, אביגדור, עולמה של ספרות האגדה, תל-אביב תשמ"ז, עמ' 77-81.

חומר מחייב למבחנים:

חומרי קריאה ממוקדים מתוך הרשימה הביבליוגרפית מובאים באתר המלווה את הקורס.